

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep
0030 Oslo

Sendt pr epost til postmottak@sd.dep.no

Deres referanse:

19/97

Vår referanse:

JS

Vår dato:

28.02.2019

Høring: Lov og forskrift - tekniske standarder til ladepunkter og fyllestasjoner for alternative drivstoff

Innledning

Norske Havner er bransjeorganisasjonen som representerer havnene i Norge. Norske Havner er en del av arbeidsgiver- og interesseorganisasjonen KS Bedrift. KS Bedrift organiserer over 500 lokale og regionale samfunnsbedrifter.

Norske Havner er opptatt av bærekraftig transport. Våre medlemmer er aktive i å investere og ta i bruk nytt teknologi for å redusere både klimagassutslipp og lokal luftforurensning.

I tiden fremover skal Norge imøtekomme både trafikkvekst og krav til reduserte utslipp. Transport til sjøs må også bidra i dugnaden for mindre utslipp. Likevel er frakt av gods via sjøveien et viktig klima- og miljøtiltak i seg selv, og må i større grad fremmes for at vi skal oppnå våre klimaforpliktelser, bedre lokal luftforurensning, øke trafikksikkerhet og redusere veislitasje.

Norske Havner arbeider aktivt med å bidra til mer klima- og miljøvennlig sjøtransport, og er blant annet deltaker i Grønt Kystfartsprogram og forskningsprosjektet TRAZEPO som utarbeider et veikart for utvikling av nullutslippshavner.

Vi har noen bemerkninger til forslaget til ny lov og forskrift som definerer infrastrukturen for alternative drivstoff og refererer til spesifikke tekniske standarder. Under følger våre hovedbemerkninger:

- Vi mener at den norske planen for infrastruktur til alternative drivstoff bør legge til rette for løsninger som er dimensjonert for lavspennet landstrøm der hvor det er hensiktsmessig. Vi viser blant annet til det viktige arbeidet som pågår i Landstrømforum og i IEC TC 18 JWG 28 med å utvikle ny standard for lavspennanlegg.
- Vi viser også til Norsk Elektroteknisk Komites høringssvar, og deres bemerkninger knyttet til vedlegg 1 1.7 i forslaget. Deres forslag til løsning, at de forskriften refererer til hele IEC/ISO/IEEE 80005 serien, og ikke kun til IEC/ISO/IEEE 80005-1, vil gjøre forskriften bedre rustet til å ivareta utviklingen som foregår innen landstrøm i fremtiden.

- Vi mener også at plan for infrastruktur til alternative drivstoff bør åpne for muligheten til hurtigtilkoblinger i fremtiden der hvor det er hensiktsmessig.
- Vi mener at de tekniske spesifikasjonene bør ivareta fleksibilitet for å forhindre at standarden står i veien for viktig videreutvikling av landstrømstandardene, teknologisk innovasjon i et viktig og ungt felt, og brukervennlige løsninger tilpasset lokale markeder og viktige målgrupper.

Bakgrunn

Vi deltok i 2013 i høringen om direktivet om infrastruktur for distribusjon av alternative drivstoff (2014/94/EU).

Vi er kjent med at hovedforpliktelsen for Norge i dette direktivet er å utarbeide en nasjonal politisk ramme med målsettinger for etablering av infrastruktur for alternativt drivstoff til transportformål. Den ventede planen for infrastruktur til alternative drivstoff vil være viktig for å sikre tilstrekkelig infrastruktur for alternative drivstoff til sjøtransporten, og en viktig del av oppfølgingen av Directive 2014/94/EU.

Vi er kjent med at denne høringen gjelder tekniske spesifikasjoner og krav til infrastrukturen for alternative drivstoff, og krav om merking og krav til brukerinformasjon.

Generelt

Norske Havner stiller seg bak intensjonene med forslag til ny lov og forskrift om infrastruktur for alternative drivstoff, nemlig å bidra til en bred utvikling av markedet for klimavennlige drivstoff og begrense de miljømessige konsekvensene av transport.

Norske Havner er generelt positiv til standardisering av infrastruktur for klimavennlige drivstoff. Skip i internasjonal fart er en voksende målgruppe for landstrøm, og det er viktig at skipene møter den samme infrastrukturen i havnene de anløper. Det er likefullt viktig at ikke standardiseringer begrenser den utviklingen som er på et relativt nytt felt, eksempelvis når det gjelder land- og ladestrøm. Disse to hensynene kan være krevende å ivareta på samme tid, men desto viktigere å poengtere.

Teknologiutvikling innen alternative drivstoff til sjøfart har vært betydelig siden direktivet ble vedtatt i oktober 2014. Våre medlemshavner har de siste årene bygget ut en betydelig infrastruktur for alternative drivstoff, særlig innen landstrøm. Mye av denne infrastrukturen har blitt bygget med landstrømtilskudd fra Enova.

Havner i Norge tilbyr landstrøm til mange forskjellige målgrupper, fra fiskefartøy og offshorefartøy, til Kystruten og store cruiseskip. Utviklingen av landstrøm har tatt fart de siste årene, og stadig nye målgrupper blir aktuelle for tilkobling. Norge ligger langt fremme i denne utviklingen internasjonalt.

Standard for høyspent- og lavspent landstrømanlegg

I forskriftens §2 Definisjoner, 6) blir landstrømforsyning definert som «levering av strøm gjennom et standardisert grensesnitt til fartøyer ved kai». Dette er en svært bred definisjon, som fordrer en større bredde i de tekniske spesifikasjonene enn det som er foreslått.

De tekniske spesifikasjonene refererer til IEC/ISO/IEEE 80005-1 som den gjeldende standarden for landstrøm til skip. Vår erfaring er at denne standarden, som er en del av IEC/ISO/IEEE 80005-serien, er en godt etablert standard for høyspent landstrømanlegg. Samtidig mener vi at en strategi som

utelukkende baserer seg på denne standarden vil bli for snever i forhold til det brede markedet som finnes for landstrøm i Norge i dag.

Vi mener at den norske planen for infrastruktur til alternative drivstoff bør legge til rette for løsninger som er dimensjonert for lavspent landstrøm der hvor det er hensiktsmessig. Vi viser blant annet til det viktige arbeidet som pågår i Landstrømforum og i IEC TC 18 JWG 28 med å utvikle ny standard for lavspenitanlegg.

Vi viser også til Norsk Elektroteknisk Komites høringssvar, og deres bemerkninger knyttet til vedlegg 1 1.7 i forslaget. Deres forslag til løsning, at de forskriften refererer til hele IEC/ISO/IEEE 80005 serien, og ikke kun til IEC/ISO/IEEE 80005-1, vil gjøre forskriften bedre rustet til å ivareta utviklingen som foregår innen landstrøm i fremtiden.

Eksisterende og planlagte landstrømanlegg utenfor standarden

Det er i dag et marked for landstrøm som faller utenfor standarden i Norge. Flere av våre medlemmer tilbyr landstrøm over anlegg som er tilpasset sine lokale markeder, for eksempel fiskefartøy og mindre fraktefartøy. Flere av disse anleggene tilfredsstiller ikke standarden, men er likevel viktig infrastruktur som bidrar til reduksjon av klimagassutslipp og lokale miljøutslipp.

Det er også eksempler på rederier som har ønske/behov for hurtigtilkoblinger grunnet bl.a. rutemønster. Enovas tilskuddsordning for landstrøm har de siste årene åpnet opp for å gi tilskudd til anlegg med ikke-standard hurtigtilkoblinger der behovet tilsier det. Flere havner har søkt om, og enkelte har ferdigstilt landstrømanlegg med NG3-pluggen, som etterspørres av flere fergerederier, blant annet Kystruten.

Direktivet (betraktning 35) påpeker at standardiseringen av landstrøm ikke bør hindre bruken av systemer som allerede er innført før ikrafttredelsen av direktivet, og at medlemsstatene bør tillate vedlikehold og oppgradering av eksisterende systemer med sikte på å sørge for effektiv bruk gjennom hele levetiden.

Vi mener også at plan for infrastruktur til alternative drivstoff bør åpne for muligheten til hurtigtilkoblinger i fremtiden der hvor det er hensiktsmessig.

Vi mener at de tekniske spesifikasjonene bør ivareta fleksibilitet for å forhindre at standarden står i veien for viktig videreutvikling av landstrømstandardene, teknologisk innovasjon i et viktig og ungt felt, og brukervennlige løsninger tilpasset lokale markeder og viktige målgrupper.

Med vennlig hilsen

Kjell-Olav Gammelsæter
Direktør
Norske Havner

Johanne Solheim
Spesialrådgiver
Norske Havner